III

(Ettevalmistavad aktid)

REGIOONIDE KOMITEE

INTERACTIO – HÜBRIIDREŽIIM – EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE TÄISKOGU 140. ISTUNGJÄRK, 12.10.2020–14.10.2020

Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Programm „EL tervise heaks““

(2020/C 440/22)

Ettepanek:	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse liidu tervisevaldkonna tegevusprogramm ajavahemikuks 2021–2027 (programm „EL tervise heaks“) ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 282/2014

I. **MUUDATUSETTEPANEKUD**

Muudatusettepanek 1

Põhjendus 6

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Kuigi liikmesriigid vastutavad oma tervishoiupoliitika eest ise, peaksid nad kaitsma rahvatervist Euroopa solidaarsuse vaimus. COVID-19 kriisist saadud kogemused on näidanud vajadust võtta liidu tasandil täiendavaid kindlakäelisi meetmeid, et toetada ***liikmesriikidevahelist*** koostööd ja koordineerimist eesmärgiga tõhustada inimestel esinevate raskete haiguste piiriülese leviku ennetamist ja kontrolli, võidelda muude tõsiste piiriüleste terviseohtudega ning kaitsta inimeste tervist ja heaolu liidus.	Kuigi liikmesriigid vastutavad oma tervishoiupoliitika eest ise, peaksid nad kaitsma rahvatervist Euroopa solidaarsuse vaimus ***nagu seda tuletatakse meelde ka Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 222, milles sätestatakse, et liidu ja liikmesriikide tegevus on solidaarne***. COVID-19 kriisist saadud kogemused on näidanud vajadust võtta liidu tasandil täiendavaid kindlakäelisi meetmeid, et toetada ***liikmesriikide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning vajaduse korral avalik-õiguslike asutuste vahelist*** koostööd ja koordineerimist eesmärgiga tõhustada inimestel esinevate raskete haiguste piiriülese leviku ennetamist ja kontrolli, ***toetada haiguste ennetamiseks ja ravimiseks vajalike toodete arendamist ning teha need tooted kättesaadavaks,*** võidelda muude tõsiste piiriüleste terviseohtudega ning kaitsta inimeste tervist ja heaolu liidus.

Motivatsioon

Oluline on tuletada tervishoiu valdkonnas meelde liikmesriikide solidaarsust.

Muudatusettepanek 2

Põhjendus 10

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Piiriüleste terviseohtude tõsiduse tõttu tuleks programmiga toetada koordineeritud rahvatervisealaseid meetmeid liidu tasandil, et tegeleda selliste ohtude eri aspektidega. Selleks et tugevdada liidu suutlikkust tervisekriisideks valmistuda, nendele reageerida ja neid ohjata, tuleks programmiga toetada meetmeid, mida võetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 1082/2013/EL alusel loodud mehhanismide ja struktuuride ning muude liidu tasandil loodud asjakohaste mehhanismide ja struktuuride raames. See võiks hõlmata oluliste meditsiinitarvete strateegilise varu loomist ning kriisidele reageerimise suutlikkuse suurendamist, vaktsineerimise ja immuniseerimisega seotud ennetusmeetmeid ning tugevdatud seireprogramme. Sellega seoses tuleks programmiga edendada liidu, riikide, piirkondade ja kohaliku tasandi osalejate liidu- ja sektoriülest suutlikkust kriiside ennetamise, nendeks valmisoleku, nende seire ja ohjamise ning neile reageerimise valdkonnas, sealhulgas hädaolukorra lahendamise planeerimist ja valmisolekuõppusi, pidades silmas terviseühtsuse põhimõtet. Programm peaks hõlbustama sellise integreeritud valdkondadevahelise riskiteavituse raamistiku loomist, mis töötab tervisekriisi kõigis etappides, st ennetamise, valmisoleku ja reageerimise etapis.	Piiriüleste terviseohtude tõsiduse tõttu tuleks programmiga toetada koordineeritud rahvatervisealaseid meetmeid liidu tasandil, et tegeleda selliste ohtude eri aspektidega. Selleks et tugevdada liidu suutlikkust tervisekriisideks valmistuda, nendele reageerida ja neid ohjata, tuleks programmiga toetada meetmeid, mida võetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 1082/2013/EL alusel loodud mehhanismide ja struktuuride ning muude liidu tasandil loodud asjakohaste mehhanismide ja struktuuride raames. See võiks hõlmata oluliste meditsiinitarvete strateegilise varu loomist***, investeeringute edendamist Euroopa suveräänsuse tagamiseks pandeemiate ja muude tervishoiuohtude vastu võitlemiseks mõeldud meditsiiniseadmete ja ravivahendite tootmisesse,*** kriisidele reageerimise suutlikkuse suurendamist ***ning liikmesriikide toetust statistilise protokolli väljatöötamiseks, et võimaldada võrrelda andmeid pandeemia mõju kohta NUTS 2 tasandil***, vaktsineerimise ja immuniseerimisega seotud ennetusmeetmeid ning tugevdatud seireprogramme. Sellega seoses tuleks programmiga edendada liidu, riikide, piirkondade ja kohaliku tasandi osalejate liidu- ja sektoriülest suutlikkust kriiside ennetamise, nendeks valmisoleku, nende seire ja ohjamise ning neile reageerimise valdkonnas, sealhulgas hädaolukorra lahendamise planeerimist ja valmisolekuõppusi, pidades silmas terviseühtsuse põhimõtet. Programm peaks hõlbustama sellise integreeritud valdkondadevahelise riskiteavituse raamistiku loomist, mis töötab tervisekriisi kõigis etappides, st ennetamise, valmisoleku ja reageerimise etapis.

Motivatsioon

Vaja on ulatuslikke investeeringuid pandeemiatega võitlemiseks mõeldud meditsiiniseadmete ja ravivahendite tootmisesse.

Lisaks tuleb statistilisi andmeid liikmesriikide vahel laiemalt jagada.

Muudatusettepanek 3

Põhjendus 12

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Selleks et kaitsta haavatavas olukorras olevaid inimesi, sealhulgas vaimu- ja kroonilisi haigusi põdevaid inimesi, tuleks programmiga edendada ka meetmeid, mis käsitlevad tervisekriisi kõrvalmõjusid sellistesse haavatavatesse rühmadesse kuuluvatele inimestele.	Selleks et kaitsta haavatavas olukorras olevaid inimesi, sealhulgas vaimu- ja kroonilisi haigusi ***(sh rasvumine)*** põdevaid inimesi, tuleks programmiga edendada ka meetmeid, mis käsitlevad tervisekriisi kõrvalmõjusid sellistesse haavatavatesse rühmadesse kuuluvatele inimestele. ***Esmatähtsate tervishoiuteenuste kõrgete standardite tagamiseks tuleks programmiga julgustada telemeditsiini kasutamist, eelkõige kriiside ja pandeemiate ajal.***

Motivatsioon

Telemeditsiini tuleb arendada, et see oleks kriiside ja pandeemiate ajal kasulik vahend.

Muudatusettepanek 4

Põhjendus 15

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
COVID-19 kriisist saadud kogemused on esile toonud üldise vajaduse toetada tervishoiusüsteemide struktuurset ümberkujundamist ja süsteemseid reforme kogu liidus, et parandada nende tõhusust, kättesaadavust ja vastupanuvõimet. Selliste ümberkujundamiste ja reformide kontekstis peaks programm koostoimes programmiga „Digitaalne Euroopa“ edendama meetmeid, millega soodustatakse tervishoiuteenuste digitaliseerimist ja suurendatakse nende koostalitlusvõimet, aidatakse suurendada tervishoiusüsteemide suutlikkust haiguste ennetamise ja tervise edendamise valdkonnas, nende suutlikkust pakkuda uusi hooldusmudeleid ja integreeritud teenuseid alates kogukonna- ja esmatasandi tervishoiust kuni väga spetsialiseeritud teenusteni, mis põhinevad inimeste vajadustel, ning tagatakse rahvatervise valdkonnas tõhus töötajaskond, kellel on sobivad oskused, sealhulgas digioskused. Tervishoiu Euroopa andmeruumi arendamine annaks tervishoiusüsteemidele, teadlastele ja avaliku sektori asutustele vahendid tervishoiuteenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamiseks. Võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 35 sätestatud põhiõigust ennetavale tervishoiule ja ravile ning nõukogu 2. juuni 2006. aasta järeldustes ([12]) sätestatud Euroopa Liidu tervishoiusüsteemide ühiseid väärtusi ja põhimõtteid, peaks programm toetama meetmeid, millega tagatakse tervishoiu üldine kättesaadavus ja kaasavus, mis tähendab, et kellelegi ei tehta tervishoiuteenustele juurdepääsul takistusi, ning meetmeid, millega tagatakse patsientide õiguste, sealhulgas nende isikuandmete kaitse õiguste nõuetekohane austamine. ([12]) Nõukogu järeldused ELi tervishoiusüsteemide ühiste väärtuste ja põhimõtete kohta (ELT C 146, 22.6.2006, lk 1).	COVID-19 kriisist saadud kogemused on esile toonud üldise vajaduse toetada tervishoiusüsteemide struktuurset ümberkujundamist ja süsteemseid reforme kogu liidus, et parandada nende tõhusust, kättesaadavust ja vastupanuvõimet. ***Nimetatud reformid peavad uuendatud Euroopa poolaasta raames tugevdama Euroopa tervishoiusüsteemide eripärasid, mis põhinevad kindlatel avalikel teenustel ja märkimisväärsetel riiklikel investeeringutel. Tervishoiuteenused on üldhuviteenused, mille eesmärk on tugevdada Euroopa sotsiaalõiguste sammast, mida ei saa erasektori loogika meelevalda jätta.*** Selliste ümberkujundamiste ja reformide kontekstis peaks programm ***liikmesriikide tervishoiusüsteemide struktuure arvestades korraldama liikmesriikides stressitestide koordineerimist ja rahastamist, et tuvastada nõrgad kohad ja teha kindlaks pandeemiatele reageerimise võimekus. Lisaks peaks programm*** koostoimes programmiga „Digitaalne Euroopa“ edendama meetmeid, millega soodustatakse tervishoiuteenuste digitaliseerimist ja suurendatakse nende koostalitlusvõimet, aidatakse suurendada tervishoiusüsteemide suutlikkust haiguste ennetamise ja tervise edendamise valdkonnas, nende suutlikkust pakkuda uusi hooldusmudeleid ja integreeritud teenuseid alates kogukonna- ja esmatasandi tervishoiust kuni väga spetsialiseeritud teenusteni, mis põhinevad inimeste vajadustel, ning tagatakse rahvatervise valdkonnas tõhus töötajaskond, kellel on sobivad oskused, sealhulgas digioskused. Tervishoiu Euroopa andmeruumi arendamine annaks tervishoiusüsteemidele, teadlastele ja avaliku sektori asutustele vahendid tervishoiuteenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamiseks. Võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 35 sätestatud põhiõigust ennetavale tervishoiule ja ravile ning nõukogu 2. juuni 2006. aasta järeldustes ([12]) sätestatud Euroopa Liidu tervishoiusüsteemide ühiseid väärtusi ja põhimõtteid, peaks programm toetama meetmeid, millega tagatakse tervishoiu üldine kättesaadavus ja kaasavus, mis tähendab, et kellelegi ei tehta tervishoiuteenustele juurdepääsul takistusi, ning meetmeid, millega tagatakse patsientide õiguste, sealhulgas nende isikuandmete kaitse õiguste nõuetekohane austamine. ([12]) Nõukogu järeldused ELi tervishoiusüsteemide ühiste väärtuste ja põhimõtete kohta (ELT C 146, 22.6.2006, lk 1).

Motivatsioon

Motivatsiooni on kirjeldatud muudatusettepanekus.

Muudatusettepanek 5

Põhjendus 18

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Seepärast peaks programm aitama kaasa haiguste ennetamisele ja tervise edendamisele kogu inimese eluea jooksul ning käsitlema tervist ohustavaid tegureid, nagu tubaka ja sellega seotud toodete kasutamine ja kokkupuude neist eralduvate ainetega, alkoholi liigtarvitamine ja narkootikumide tarbimine. Samuti peaks programm aitama vähendada uimastitega seotud tervisekahjustusi, ebatervislikke toitumisharjumusi, ebapiisavat kehalist aktiivsust ja kokkupuudet saaste ja reostusega ning edendama tervislikke eluviise toetavat keskkonda, et täiendada liikmesriikide meetmeid nendes valdkondades. Seega peaks programm aitama saavutada ka Euroopa rohelise kokkuleppe, strateegia „Talust taldrikule“ ja bioloogilise mitmekesisuse strateegia eesmärke.	Seepärast peaks programm aitama kaasa haiguste ennetamisele ja tervise edendamisele kogu inimese eluea jooksul ning käsitlema tervist ohustavaid tegureid, nagu tubaka ja sellega seotud toodete kasutamine ja kokkupuude neist eralduvate ainetega, alkoholi liigtarvitamine ja narkootikumide tarbimine. Samuti peaks programm aitama vähendada uimastitega seotud tervisekahjustusi, ebatervislikke toitumisharjumusi, ebapiisavat kehalist aktiivsust ja kokkupuudet saaste ja reostusega ning edendama tervislikke eluviise toetavat keskkonda, et täiendada liikmesriikide ***ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste*** meetmeid nendes valdkondades. Seega peaks programm aitama saavutada ka Euroopa rohelise kokkuleppe, strateegia „Talust taldrikule“ ja bioloogilise mitmekesisuse strateegia eesmärke.

Motivatsioon

Tuletada meelde kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli.

Muudatusettepanek 6

Põhjendus 20

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Programm toimib koostoimes ja vastastikuses täiendavuses muude ELi poliitikameetmete, programmide ja fondidega, näiteks meetmetega, mida viiakse ellu järgmise raames: programm „Digitaalne Euroopa“, programm „Euroopa horisont“, liidu elanikkonnakaitse mehhanismi rescEU reserv, erakorraline toetuse rahastamisvahend, Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+, sh koostoime, mis on seotud miljonite ELi töötajate tervise ja ohutuse parema kaitsega), sealhulgas tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni haru (EaSI), InvestEU fond, ühtse turu programm, Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF), taaste ja vastupidavuse rahastamisvahend, sealhulgas reformitoetusvahend, Erasmuse programm, Euroopa solidaarsuskorpus, tööhõive toetamise erakorraline rahastu (TERA) ning ELi välistegevuse vahendid, näiteks naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahend ja ühinemiseelse abi rahastamisvahend (III). Vajaduse korral kehtestatakse ühised eeskirjad, et tagada rahastamisvahendite omavaheline kooskõla ja vastastikune täiendavus ning samas meetmete spetsiifika arvessevõtmine. Samuti peetakse silmas meetmete, programmide ja rahastamisvahendite vastavust strateegilistele nõuetele, näiteks ERFi ja ESF+ rakendamistingimustele.	Programm toimib koostoimes ja vastastikuses täiendavuses muude ELi poliitikameetmete, programmide ja fondidega, näiteks meetmetega, mida viiakse ellu järgmise raames: programm „Digitaalne Euroopa“, programm „Euroopa horisont“, liidu elanikkonnakaitse mehhanismi rescEU reserv, erakorraline toetuse rahastamisvahend, Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+, sh koostoime, mis on seotud miljonite ELi töötajate tervise ja ohutuse parema kaitsega), sealhulgas tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni haru (EaSI), InvestEU fond, ühtse turu programm, Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF), taaste ja vastupidavuse rahastamisvahend, sealhulgas reformitoetusvahend, Erasmuse programm, Euroopa solidaarsuskorpus, tööhõive toetamise erakorraline rahastu (TERA) ning ELi välistegevuse vahendid, näiteks naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahend ja ühinemiseelse abi rahastamisvahend (III). Vajaduse korral ***ja asjakohasel juhul*** kehtestatakse ***koostöös Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide juhtimisorganitega*** ühised eeskirjad, et tagada rahastamisvahendite omavaheline kooskõla ja vastastikune täiendavus ning samas meetmete spetsiifika arvessevõtmine. Samuti peetakse silmas meetmete, programmide ja rahastamisvahendite vastavust strateegilistele nõuetele, näiteks ERFi ja ESF+ rakendamistingimustele.

Motivatsioon

Tuletab meelde koostööd Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide juhtimisorganitega.

Muudatusettepanek 7

Põhjendus 25 [Tõlkija täpsustus: eestikeelses komisjoni dokumendi versioonis põhjenduse 24 lõpus]

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Liidu tervisealased õigusaktid mõjutavad vahetult rahvatervist, kodanike elu, tervishoiusüsteemide tõhusust ja vastupanuvõimet ning siseturu sujuvat toimimist. Meditsiinitooteid ja -tehnoloogiat (ravimid, meditsiiniseadmed ja inimpäritoluga ained), tubakaalaseid õigusnorme, patsientide õigusi piiriülese tervishoiu puhul ning tõsiseid piiriüleseid terviseohte käsitlev reguleeriv raamistik on tervise kaitsmisel liidus väga tähtis. Programm peaks seega toetama liidu tervisealaste õigusaktide väljatöötamist, rakendamist ja jõustamist ning pakkuma kvaliteetseid, võrreldavaid ja usaldusväärseid andmeid, mis toetaksid poliitika kujundamist ja järelevalvet.	Liidu tervisealased õigusaktid mõjutavad vahetult rahvatervist, kodanike elu, tervishoiusüsteemide tõhusust ja vastupanuvõimet ning siseturu sujuvat toimimist. Meditsiinitooteid ja -tehnoloogiat (ravimid, meditsiiniseadmed ja inimpäritoluga ained), tubakaalaseid õigusnorme, patsientide õigusi piiriülese tervishoiu puhul ning tõsiseid piiriüleseid terviseohte käsitlev reguleeriv raamistik on tervise kaitsmisel liidus väga tähtis. Programm peaks seega toetama liidu tervisealaste õigusaktide väljatöötamist, rakendamist ja jõustamist ning pakkuma ***NUTS 2 piirkondlikul tasandil*** kvaliteetseid, võrreldavaid ja usaldusväärseid andmeid, mis toetaksid poliitika kujundamist ja järelevalvet.

Motivatsioon

Täpsustada piirkondlik NUTS 2 tasand.

Muudatusettepanek 8

Põhjendus 26 [Tõlkija täpsustus: eestikeelses komisjoni dokumendi versioonis põhjendus 25]

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Piiriülene koostöö liikmesriikide vahel liikuvatele patsientidele tervishoiuteenuste osutamisel ning tervisetehnoloogia hindamise alane koostöö ja Euroopa tugivõrgustikud on näited valdkondadest, kus liikmesriikide vaheline integreeritud tegevus on andnud suure lisaväärtuse ja näidanud potentsiaali tervishoiusüsteemide tõhususe ja seega tervise üldiseks edendamiseks. Seepärast peaks programmiga toetama meetmeid, mis võimaldavad integreeritud ja koordineeritud tööd, millega edendatakse ka sellist suure mõjuga tegevust, mille eesmärk on jagada olemasolevad ressursid elanikkonna ja piirkondade vahel kõige tõhusamalt, et nende mõju oleks võimalikult suur.	Piiriülene koostöö liikmesriikide ***või Euroopa territoriaalse koostöö rühmituste (ETKR)*** vahel liikuvatele patsientidele tervishoiuteenuste osutamisel ning tervisetehnoloogia hindamise alane koostöö ja Euroopa tugivõrgustikud on näited valdkondadest, kus liikmesriikide ***ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste*** vaheline integreeritud tegevus on andnud suure lisaväärtuse ja näidanud potentsiaali tervishoiusüsteemide tõhususe ja seega tervise üldiseks edendamiseks. Seepärast peaks programmiga toetama meetmeid, mis võimaldavad integreeritud ja koordineeritud tööd, millega edendatakse ka sellist suure mõjuga tegevust, mille eesmärk on jagada olemasolevad ressursid elanikkonna ja piirkondade vahel kõige tõhusamalt, et nende mõju oleks võimalikult suur. ***Näiteks, nagu seda on soovitanud ka Euroopa Regioonide Komitee oma arvamuses piiriülese tervishoiu kohta, tuleks programmiga luua piirialade vahel nn sanitaarkoridorid, mille abil patsiendid ja tervishoiutöötajad saaksid piirangute ajal jätkata takistamatult piiri ületamist, et hooldusteenused oleks jätkuvalt kättesaadavad ja tagatud.***

Motivatsioon

Euroopa territoriaalse koostöö rühmitusi võiks selles kontekstis mainida, sest need aitavad parandada piirialadel juurdepääsu teenustele, sh tervishoiuteenustele, ning on näide piirkondlike ja kohalike omavalitsuste loodud piiriülesest koostööst.

Muudatusettepanek 9

Põhjendus 30 [Tõlkija täpsustus: eestikeelses komisjoni dokumendi versioonis põhjendus 29]

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	Selleks et tagada kõigi nende eesmärkide täitmine liidu tasandil, peaks Euroopa Komisjon suurendama mitmesuguste Euroopa tervishoiuasutuste, näiteks Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse, Euroopa Ravimiameti, Euroopa Toiduohutusameti, Euroopa Kemikaaliameti ning Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Ameti eelarvet ja volitusi. Lisaks tuleks nende asutuste tegevust paremini koordineerida, et aidata tõhusamalt kaasa programmi „EL tervise heaks“ eesmärkide saavutamisele, samuti tuleks tugevdada nende rolli kõnealuse programmi juhtimises.

Motivatsioon

Euroopa Liit on juba kehtestanud palju vahendeid. Neid tuleb tugevdada ja paremini koordineerida, et suurendada ELi suutlikkust tervisekriisidele reageerimisel ja parandada eurooplaste tervist.

Muudatusettepanek 10

Põhjendus 31 [Tõlkija täpsustus: eestikeelses komisjoni dokumendi versioonis põhjendus 30]

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Võttes arvesse programmiga hõlmatud eesmärkide ja meetmete eripära, on mõnel juhul vastavate meetmete rakendamiseks kõige paremad võimalused just liikmesriikide asjaomastel pädevatel asutustel. Neid liikmesriikide määratud asutusi tuleks seepärast lugeda kindlaksmääratud toetusesaajateks finantsmääruse artikli 195 tähenduses ja neile tuleks toetust anda ilma projektikonkurssi eelnevalt välja kuulutamata.	Võttes arvesse programmiga hõlmatud eesmärkide ja meetmete eripära, on mõnel juhul vastavate meetmete rakendamiseks kõige paremad võimalused just liikmesriikide asjaomastel pädevatel asutustel ***ning rahvatervise valdkonnas pädevatel piirkondlikel ja kohalikel omavalitsustel***. Neid liikmesriikide määratud asutusi tuleks seepärast lugeda kindlaksmääratud toetusesaajateks finantsmääruse artikli 195 tähenduses ja neile tuleks toetust anda ilma projektikonkurssi eelnevalt välja kuulutamata.

Motivatsioon

Tuletab tervishoiu valdkonnas meelde kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli.

Muudatusettepanek 11

Põhjendus 40 [Tõlkija täpsustus: eestikeelses komisjoni dokumendi versioonis põhjendus 39]

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Võttes arvesse, kui tähtis on võidelda kliimamuutuste vastu kooskõlas liidu kohustustega rakendada Pariisi kokkulepet ning saavutada ÜRO kestliku arengu eesmärgid, aitab käesolev programm integreerida kliimameetmeid liidu poliitikavaldkondadesse ja saavutada üldise eesmärgi – tagada ***25*** % ELi eelarvekulutustest kliimaeesmärkide toetamiseks. Asjakohased meetmed määratakse kindlaks programmi ettevalmistamise ja rakendamise käigus ning neid hinnatakse uuesti programmi vahehindamisel.	Võttes arvesse, kui tähtis on võidelda kliimamuutuste vastu kooskõlas liidu kohustustega rakendada Pariisi kokkulepet ning saavutada ÜRO kestliku arengu eesmärgid, aitab käesolev programm integreerida kliimameetmeid liidu poliitikavaldkondadesse ja saavutada üldise eesmärgi – tagada ***30*** % ELi eelarvekulutustest kliimaeesmärkide toetamiseks. Asjakohased meetmed määratakse kindlaks programmi ettevalmistamise ja rakendamise käigus ning neid hinnatakse uuesti programmi vahehindamisel.

Motivatsioon

Piirmäära muudetakse, et kliimaeesmärkide toetamiseks eraldataks rohkem vahendeid.

Muudatusettepanek 12

Põhjendus 42 [Tõlkija täpsustus: eestikeelses komisjoni dokumendi versioonis põhjendus 41]

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Programmi rakendamisel tuleks võtta arvesse liikmesriikide vastutust oma tervisepoliitika määratlemisel ning tervishoiuteenuste ja arstiabi korraldamisel ja kättesaadavaks muutmisel.	Programmi rakendamisel tuleks võtta arvesse liikmesriikide ***ning vajaduse korral piirkondade või muude tervishoiupoliitika määratlemisega tegelevate valitsustasandite*** vastutust oma tervisepoliitika määratlemisel ning tervishoiuteenuste ja arstiabi korraldamisel ja kättesaadavaks muutmisel.

Motivatsioon

See tuleks suunata erinevatele sihtrühmadele, kes tegelevad tervishoiupoliitika määratlemisega.

Muudatusettepanek 13

Artikli 3 lõige 3

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Tugevdada tervishoiusüsteeme ja toetada tervishoiutöötajaid, sealhulgas digitaliseerimise ning liikmesriikide suurema integreeritud ja koordineeritud koostöö, parimate tavade pideva rakendamise ja andmete jagamise kaudu, et tõsta rahvatervise üldist taset.	tervishoiusüsteemide tugevdamine ja tervishoiutöötajate toetamine, kasutades selleks muu hulgas digitaliseerimist ning liikmesriikide ***ning rahvatervise valdkonnas pädevate kohalike ja piirkondlike omavalitsuste*** integreeritumat ja koordineeritumat tegevust, ***tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande valdkonna sidusrühmade koordineerimist asulates,*** parimate tavade püsivat rakendamist ja andmete jagamist, eesmärgiga tõsta rahvatervise üldist taset.

Motivatsioon

Tuletab meelde tervishoiu valdkonnas pädevate kohalike sidusrühmade rolli.

Muudatusettepanek 14

Artikkel 4

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Artiklis 3 nimetatud üldeesmärkide täitmiseks püstitatakse järgmised erieesmärgid, pidades võimalusel silmas terviseühtsuse põhimõtet:	Artiklis 3 nimetatud üldeesmärkide täitmiseks püstitatakse järgmised erieesmärgid, pidades võimalusel silmas terviseühtsuse põhimõtet:
1) liidu suutlikkuse tugevdamine tõsiste piiriüleste terviseohtude ennetamiseks, nendeks valmisolekuks ja neile reageerimiseks ning tervisekriiside ohjamiseks, kasutades selleks muu hulgas erakorralise arstiabi osutamise, andmete kogumise ja seire alast koordineerimist;	1) liidu suutlikkuse tugevdamine tõsiste piiriüleste terviseohtude ennetamiseks, nendeks valmisolekuks ja neile reageerimiseks ning tervisekriiside ohjamiseks, kasutades selleks muu hulgas erakorralise arstiabi osutamise, andmete kogumise***, sanitaarkoridoride loomise*** ja seire alast koordineerimist;

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
2) liidus kriisi korral oluliste toodete reservide või varude ning kriisiolukorras mobiliseeritavate meditsiini-, tervishoiu- ja tugitöötajate reservi tagamine;	2) liidus kriisi korral oluliste toodete reservide või varude ning kriisiolukorras mobiliseeritavate meditsiini-, tervishoiu- ja tugitöötajate reservi tagamine;
3) selliste meetmete toetamine, millega tagatakse kriisi korral oluliste toodete ja muude vajalike tervishoiutarvete piisav kättesaadavus, juurdepääsetavus ja taskukohasus;	3) selliste meetmete toetamine, millega tagatakse kriisi korral oluliste toodete ja muude vajalike tervishoiutarvete piisav kättesaadavus, juurdepääsetavus ja taskukohasus;
4) tervishoiusüsteemide tulemuslikkuse, kättesaadavuse, jätkusuutlikkuse ja vastupidavuse tõhustamine, toetades sealhulgas digitaliseerimist, digivahendite ja -teenuste kasutuselevõttu, süsteemseid reforme, uute ravimudelite rakendamist ja üldist tervisekindlustust, ning tegelemine tervisealase ebavõrdsusega;	4) tervishoiusüsteemide tulemuslikkuse, kättesaadavuse, jätkusuutlikkuse ja vastupidavuse tõhustamine, ***korraldades selleks liikmesriikide tervishoiusüsteemide struktuure arvestades pandeemia stressitestide koordineerimist ja rahastamist,*** toetades sealhulgas digitaliseerimist, digivahendite ja -teenuste kasutuselevõttu, süsteemseid reforme, uute ravimudelite rakendamist ja üldist tervisekindlustust, ning tegelemine tervisealase ebavõrdsusega;
5) selliste meetmete toetamine, mille eesmärk on tugevdada tervishoiusüsteemi suutlikkust haiguste ennetamise ja tervise edendamise valdkonnas, tugevdada patsientide õigusi ja piiriülest tervishoidu, ning meditsiini- ja tervishoiutöötajate tipptaseme edendamine;	5) selliste meetmete toetamine, mille eesmärk on tugevdada tervishoiusüsteemi suutlikkust haiguste ennetamise ja tervise edendamise valdkonnas, tugevdada patsientide õigusi ja piiriülest tervishoidu, ning meditsiini- ja tervishoiutöötajate tipptaseme edendamine;
6) mittenakkuslike haiguste, eelkõige vähktõve seire, ennetamise, diagnoosimise, ravi ja hoolduse toetamine;	6) mittenakkuslike haiguste, eelkõige vähktõve seire, ennetamise, diagnoosimise, ravi ja hoolduse toetamine;
7) ravimite, eelkõige antimikroobikumide mõistliku ja tõhusa kasutamise ning ravimite ja meditsiiniseadmete keskkonnasõbralikuma tootmise ja kõrvaldamise edendamine ja toetamine;	7) ravimite, eelkõige antimikroobikumide mõistliku ja tõhusa kasutamise ning ravimite ja meditsiiniseadmete keskkonnasõbralikuma tootmise ja kõrvaldamise edendamine ja toetamine;
8) liidu tervisealaste õigusaktide väljatöötamise, rakendamise ja jõustamise toetamine ning kvaliteetsete, võrreldavate ja usaldusväärsete andmete esitamine, et toetada poliitika kujundamist ja järelevalvet, ning poliitika tervisemõju hindamise kasutamise edendamine;	8) liidu tervisealaste õigusaktide väljatöötamise, rakendamise ja jõustamise toetamine ning kvaliteetsete, võrreldavate ja usaldusväärsete andmete esitamine, et toetada poliitika kujundamist ja järelevalvet, ning poliitika tervisemõju hindamise kasutamise edendamine;
9) liikmesriikide ja eelkõige nende tervishoiusüsteemide vahelise integreeritud tegevuse toetamine, sealhulgas ***suure mõjuga ennetustegevuse*** rakendamine ning võrgustike laiendamine Euroopa tugivõrgustike ja muude riikidevaheliste võrgustike vahendusel;	9) liikmesriikide ***ning kohalike*** ja ***piirkondlike omavalitsuste,*** eelkõige nende tervishoiusüsteemide vahelise integreeritud tegevuse toetamine, sealhulgas ***Euroopa tervishoiualase reageerimismehhanismi*** rakendamine ***igasuguste tervishoiukriisidega tegelemiseks*** ning võrgustike laiendamine Euroopa tugivõrgustike ja muude riikidevaheliste võrgustike vahendusel;
10) liidu poolt rahvusvahelistesse ja ülemaailmsetesse tervisealgatustesse antava panuse toetamine.	10) liidu poolt rahvusvahelistesse ja ülemaailmsetesse tervisealgatustesse antava panuse toetamine.

Motivatsioon

Motivatsiooni on kirjeldatud muudatusettepanekus.

Muudatusettepanek 15

Artikkel 5

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
1. Programmi rakendamise rahastamispakett aastatel 2021–2027 on jooksevhindades ***1 946 614 000*** eurot.	1. Programmi rakendamise rahastamispakett aastatel 2021–2027 on jooksevhindades ***10 398 000 000*** eurot ***(9 370 000 000 eurot püsihindades)***.

Motivatsioon

Ei vaja selgitust.

Muudatusettepanek 16

Artikkel 16

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Komisjon konsulteerib tervise edendamise, haiguste ennetamise ja mittenakkuslike haiguste ravi juhtrühma kuuluvate liikmesriikide tervishoiuasutustega programmi jaoks koostatud töökavade, selle prioriteetide ja strateegiliste suundade ning programmi rakendamise osas.	Komisjon konsulteerib ***riigi tasandil või jagatud pädevuse korral kohalikul ja piirkondlikul tasandil*** tervise edendamise, haiguste ennetamise ja mittenakkuslike haiguste ravi juhtrühma kuuluvate liikmesriikide tervishoiuasutustega programmi jaoks koostatud töökavade, selle prioriteetide ja strateegiliste suundade ning programmi rakendamise osas. ***See hõlmab nimetatud tegevuse osas kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, kes on tervishoiupoliitika valdkonnas pädevad.***

Motivatsioon

Tuletab tervishoiu valdkonnas meelde kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli.

Muudatusettepanek 17

I lisa punkti g alapunkt i

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
teadmussiirde meetmete ja niisuguse liidu tasandi koostöö toetamine, millega aidatakse ellu viia riiklikke reforme, et parandada tulemuslikkust, ligipääsetavust, kestlikkust ja vastupidavust, ja lahendatakse eelkõige Euroopa poolaasta raames kindlaks tehtud probleeme, tugevdatakse esmatasandi arstiabi ja raviteenuste lõimimist ning millega soovitakse saavutada üldine tervisekindlustus ja tervishoiuteenustele võrdne juurdepääs;	teadmussiirde meetmete ja niisuguse liidu tasandi koostöö toetamine, ***konsulteerides rahvatervise valdkonnas pädevate kohalike ja piirkondlike omavalitsustega,*** millega aidatakse ellu viia riiklikke reforme, et parandada tulemuslikkust, ligipääsetavust, kestlikkust ja vastupidavust, ja lahendatakse eelkõige Euroopa poolaasta raames kindlaks tehtud probleeme, tugevdatakse esmatasandi arstiabi ja raviteenuste lõimimist***, koordineerimist ja astmestamist*** ning millega soovitakse saavutada üldine tervisekindlustus ja tervishoiuteenustele võrdne juurdepääs;

Motivatsioon

On oluline suurendada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalemist riiklikes reformimisprotsessides ja Euroopa poolaastaga seoses võetavate meetmete raames.

Muudatusettepanek 18

I lisa punkti g alapunkt v

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
liikmesriikide valmisoleku ja reageerimise korra (nt kriisiohjamine, antimikroobikumiresistentsus, vaktsineerimine) audit;	liikmesriikide ***ja vajaduse korral kohalike ja piirkondlike omavalitsuste*** valmisoleku ja reageerimise korra (nt kriisiohjamine, antimikroobikumiresistentsus, vaktsineerimine) audit;

Motivatsioon

Tuletada meelde kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli.

Muudatusettepanek 19

I lisa punkti g alapunkt vi

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
riiklike süsteemide toimivuse ülespoole suunatud lähenemise toetamine indikaatorite väljatöötamise, analüüsi ja teadmiste vahendamise ning riiklike tervishoiusüsteemide stressitestide korraldamise kaudu;	riiklike süsteemide toimivuse ülespoole suunatud lähenemise toetamine indikaatorite väljatöötamise, analüüsi ja teadmiste vahendamise ning riiklike tervishoiusüsteemide stressitestide korraldamise kaudu***, kaasates sellesse rahvatervise valdkonnas pädevad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused***;

Motivatsioon

Tuletab tervishoiu valdkonnas meelde kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli.

Muudatusettepanek 20

I lisa punkti g alapunkt ix

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
selliste programmide loomise ja rakendamise toetamine, millega aidatakse liikmesriike nende tegevuses tervise edendamiseks ja haiguste paremaks ennetamiseks (nii nakkushaiguste kui ka mittenakkuslike haiguste puhul);	selliste programmide loomise ja rakendamise toetamine, millega aidatakse liikmesriike ***ning kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi*** nende tegevuses tervise edendamiseks ja haiguste paremaks ennetamiseks (nii nakkushaiguste kui ka mittenakkuslike haiguste puhul)***, võimaldades toetada nende tegevust rahvatervise vallas endale eriomaste meetmete määratlemisel ja elluviimisel***;

Motivatsioon

Mitmes liikmesriigis vastutavad nende tegevuste eest kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ning neid tuleks nende programmidega toetada.

Muudatusettepanek 21

I lisa punkti g alapunkt x

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
liikmesriikide selliste meetmete toetamine, millega luuakse tervislik ja ohutu linna-, töö- ja koolikeskkond, võimaldatakse teha tervislikke valikuid ja soodustatakse tervislikku toitumist, võttes arvesse haavatavate rühmade vajadusi;	liikmesriikide ***ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste*** selliste meetmete toetamine, millega luuakse tervislik ja ohutu linna-, töö- ja koolikeskkond, võimaldatakse teha tervislikke valikuid ja soodustatakse tervislikku toitumist, võttes arvesse haavatavate rühmade vajadusi;

Motivatsioon

Mitmes liikmesriigis vastutavad nende tegevuste eest kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused.

Muudatusettepanek 22

I lisa punkti g alapunkt xii

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
liikmesriikide toetamine nende tervishoiusüsteemide haldussuutlikkuse tugevdamisel võrdlemise, koostöö ja parimate tavade vahetamise teel;	liikmesriikide ***ning vajaduse korral kohalike ja piirkondlike omavalitsuste*** toetamine nende tervishoiusüsteemide haldussuutlikkuse tugevdamisel võrdlemise, koostöö ja parimate tavade vahetamise teel;

Motivatsioon

Tuletada meelde kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli.

Muudatusettepanek 23

I lisa punkti k alapunkt iii

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
teabevahetus, mille eesmärk on edendada haiguste ennetamist ja tervislikke eluviise koostöös kõigi asjaomaste osalejatega ***rahvusvahelisel***, liidu ja riikide ***tasandil***.	teabevahetus, mille eesmärk on edendada haiguste ennetamist ja tervislikke eluviise koostöös kõigi asjaomaste osalejatega ***ning mis on kohandatud kohaliku, piirkondliku, rahvusvahelise,*** liidu ja riikide ***tasandiga***.

Motivatsioon

Tuletada meelde erinevate kohalike tasandite osalemist.

Muudatusettepanek 24

I lisa punkt l (uus)

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	l) Ühised tervishoiuküsimused
	i) toetada tegevusi, mille eesmärk on lahendada ühised tervishoiualased probleemid, näiteks ebavõrdsus tervishoiu valdkonnas, arstiabi kättesaadavus, ränne, elanikkonna vananemine, patsientide ohutus ning kvaliteetsed tervishoiuteenused kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja liidu tasandil;
	ii) toetada investeerimistegevusi, mille eesmärk on toota Euroopas pandeemiatega võitlemiseks vajalikke vahendeid ja tooteid;
	iii) toetada investeerimistegevusi, mis võimaldavad toetada haiglate kaasajastamist ja kohandamist vastavalt piirkonna tervishoiuteenuste sidususe ja astmestamise loogikale.

Motivatsioon

Nimetatud tegevused tuleks lisada programmi kehtestatud tegevuste loendisse.

Muudatusettepanek 25

II lisa A osa I punkt

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
ELi ja liikmesriikide valmisoleku ja reageerimise kavandamise kvaliteet ja täielikkus tõsiste piiriüleste terviseohtude korral.	ELi ja liikmesriikide ***ning vajaduse korral kohalike ja piirkondlike omavalitsuste*** valmisoleku ja reageerimise kavandamise kvaliteet ja täielikkus tõsiste piiriüleste terviseohtude korral.

Motivatsioon

Tuletada meelde kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli.

Muudatusettepanek 26

II lisa A osa III punkt

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Nende meetmete ja heade tavade arv igas liikmesriigis, mis aitavad otseselt kaasa kestliku arengu eesmärgi 3.4 saavutamisele.	Nende meetmete ja heade tavade arv igas liikmesriigis, mis aitavad otseselt kaasa kestliku arengu eesmärgi 3.4 saavutamisele***, sealhulgas vajaduse korral kohaliku ja piirkondliku tasandi parimad tavad***.

Motivatsioon

Motivatsiooni on kirjeldatud muudatusettepanekus.

Muudatusettepanek 27

II lisa A osa IV punkt

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Heade tavade rakendamine ELi liikmesriikides.	Heade tavade rakendamine ELi liikmesriikides ***ning tervishoiu valdkonnas pädevates kohalikes ja piirkondlikes omavalitsustes***.

Motivatsioon

Tuletab tervishoiu valdkonnas meelde kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli.

Muudatusettepanek 28

II lisa B osa I punkt

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Nende liikmesriikide arv, kus valmisolek ja reageerimise plaanimine on paranenud.	Nende liikmesriikide ***ning vajaduse korral kohalike ja piirkondlike omavalitsuste*** arv, kus valmisolek ja reageerimise plaanimine on paranenud.

Motivatsioon

Tuletada meelde kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli.

II. **POLIITILISED SOOVITUSED**

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE

1. toonitab endale võetud kohustust seada tervishoid Euroopa tasandil esikohale ning toetada kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi võitluses vähktõve ja epideemiate vastu piiriülese tervishoiualase koostöö ja tervishoiusüsteemide ajakohastamise kaudu;

2. tunnistab, et Euroopa Komisjoni ettepanekus järgitakse subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet;

3. peab kahetsusväärseks COVID-19 pandeemia tõsiseid tagajärgi, mida ei osatud ette näha, kuid mida on võimalik ületada tiheda koostöö ja konsolideeritud mehhanismide abil;

4. rõhutab, et omavalitsused, linnad, kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ning avalik-õiguslikud asutused on COVID-19 pandeemia eesrindel, võttes tervishoiumeetmeid (meditsiinivahendite ostmine, tervishoiupersonali palkamine jms) ning erakorralisi meetmeid, et reageerida pandeemia erinevatele aspektidele, olgu need siis sotsiaalsed, majanduslikud või logistilised;

5. kutsub Euroopa institutsioone üles võtma oma pädevuse piires tugevaid meetmeid, tehes algatusi, milles eesmärk on reageerida COVID-19 kriisile sihipäraselt ja anda tagasisidet järgmise tervishoiukriisi ennetamiseks; tuletab meelde, et nende meetmete ettevalmistamine ja rakendamine peab toimuma koostöös rahvatervise valdkonnas pädevate riiklike asutuste ning kohalike ja piirkondlike omavalitsustega;

6. mainib Eurobaromeetri 2017. aasta tulemusi, kus enam kui 70 % eurooplastest nõudsid Euroopa Liidult suuremat osalemist tervishoiu valdkonnas;

7. rõhutab, et mahukas tervishoiu rahastamise programm aastateks 2021–2027 peab toetama meetmeid, mille eesmärk on tegeleda ELi ja liikmesriikide rahvatervise alase poliitika ühiste ja pikaajaliste probleemidega, sealhulgas eelkõige muude sarnaste kriiside ennetamine, tervisealane ebavõrdsus, tervishoiuteenuste kättesaadavus, ränne, vananev elanikkond, patsientide ohutus ja kvaliteetsed tervishoiuteenused kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja ELi tasandil;

8. rõhutab, et programm „EL tervise heaks“ ei peaks keskenduma üksnes kriisiohjamisele, vaid aitama pärast COVID-19 kriisi parandada märkimisväärselt ELi elanikkonna tervist, tugevdades tervishoiusüsteemide vastupanuvõimet, edendades innovatsiooni tervishoiusektoris ning integreerides tervisealase ennetuse ja edendamise kestliku arengu vahendite hulka;

Liidu kodanike tervis on põhiõigus

9. võtab arvesse kriisi, millega Euroopa Liit on silmitsi pärast COVID-19 pandeemia algust 10. märtsil 2020 ning mille inimlik mõõde ja negatiivne mõju kodanike tervisele on väga suured;

10. leiab, et tervishoiusektor peab kaasa aitama Euroopa sotsiaalsele mudelile, eelkõige Euroopa sotsiaalõiguste sambale;

11. tuletab meelde, et tervis on põhiõigus, et see on üldhuviteenus ja seda ei saa käsitleda turuteenusena;

12. tuletab meelde, et võitlus tervisealase ebavõrdsusega, mis tuleneb välditavast sotsiaalsest ebavõrdsusest, on terviseohutuse ja tervishoiusüsteemide peamine eesmärk ja tõhus edendamisvahend;

Programmi „EL tervise heaks“ eesmärgid ja roll

13. rõhutab, et programmi „EL tervise heaks“ eesmärk on tugevdada terviseohutust ja ennetustööd, parandada tervishoiualase suutlikkuse koordineerimist ja valmistada ELi ette tulevasteks tervishoiukriisideks, kuid 20. juulil 2020 Euroopa Ülemkogus väljapakutud 1,7 miljardi euro suurune eelarve ei ole selle eesmärgi saavutamiseks piisav;

14. rõhutab põhimõtte „tervis kõikides poliitikavaldkondades“ tähtsust ja seetõttu vajadust koordineerida ja ühitada see programm teiste ELi programmidega, eelkõige Euroopa Regionaalarengu Fondi ja meditsiinitaristu ühtekuuluvusfondiga, tervisevaldkonna teadusuuringute ja innovatsiooniga programmi „Euroopa horisont“ raames ning ESF+-iga, et haavatavaid elanikkonnarühmi koolitada ja toetada tervishoiuteenustele juurdepääsul; soovib samuti eelistada nende fondide kasutamisel sünergiaid;

15. toetab komisjoni ettepanekut luua spetsiaalne terviseprogramm ka algaval eelarveperioodil 2021–2027, ent kahetseb, et 7,7 miljardi euro suurust lisarahastust programmile „EL tervise heaks“, mille kohta komisjon tegi ettepaneku Euroopa majanduse elavdamise kava „Kriisist õppimine ja Euroopa strateegiliste väljakutsetega toimetule“ raames, vähendati Euroopa Ülemkogus ja see on vastuolus programmi eesmärkidega;

16. on seisukohal, et programm „EL tervise heaks“ võiks anda ELile rohkem ja tõhusamaid vahendeid kiireks, otsustavaks ja kooskõlastatud tegevuseks üheskoos liikmesriikidega, kaasates kohalikke ja piirkondlikke tervishoiuasutusi nii kriisideks valmistumisel ja nende ohjamisel kui ka ELi tervishoiusüsteemide üldise toimimise ja tulemuslikkuse parandamisel;

17. leiab, et liidu jaoks on hädavajalik leida endale vahendid seatud eesmärgi saavutamiseks, toetades farmaatsiatoodete teadusuuringutesse ja tootmisesse ning elanikkonna kaitsevahenditesse investeerimise programme;

18. juhib tähelepanu sellele, et programmi eesmärk on luua ka ravimite ja meditsiiniseadmete ning personali ja tervishoiuekspertide reserv ning pakkuda tehnilist abi;

19. leiab, et COVID-19 pandeemia käigus saadud kogemuste taustal peaks EL eraldama märkimisväärseid vahendeid, et parandada liidu suutlikkust terviseohtude/tervishoiukriiside ennetamisel, nendeks valmisolekul ja neile reageerimisel ning arendada liikmesriikide koostööd selles valdkonnas. Samal ajal on oluline, et liidu tegevust tervise edendamisel ja haiguste ennetamisel ei peeta vähem prioriteetseks;

20. on seisukohal, et silmas pidades liikmesriikide õigust ise otsustada, kuidas oma tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande teenuseid kujundada, korraldada ja rahastada, tuleks rahalised vahendid suunata mitmesugustele piiriülestele tervishoiualastele koostööprojektidele, nagu Euroopa väga spetsialiseeritud ravi ja haruldaste haiguste ravi tugivõrgustikud, tervisetehnoloogia hindamine ja e-tervishoiu lahenduste väljatöötamine. Samuti on oluline anda suur panus võitlusesse antimikroobikumiresistentsuse vastu, mis on nii Euroopa kui ka ülemaailmset koostööd nõudev terviseoht;

21. tuletab meelde, et programmi „EL tervise heaks“ üks eesmärkidest on vähendada 2030. aastaks enneaegset suremust kolmandiku võrra ja et see eesmärk saavutatakse mittenakkuslike haiguste vastu võitlemisel diagnostika, ennetamise ja hoolduse edendamise kaudu, eriti vähi, südame-veresoonkonna haiguste, diabeedi ja psüühikahäirete korral;

Üleskutse koostööle

22. juhib tähelepanu sellele, et programm „EL tervise heaks“ tuleks kujundada selliselt, et see tugevdab tugevdada piirkondlikke süsteeme, rahastades selliseid algatusi nagu konkreetsete riikide oludele kohandatud toetus ja nõustamine tervishoiu parandamiseks, koolitades tervishoiutöötajaid nii, et neid saaks rakendada kogu liidus, kontrollides liikmesriikide valmisolekut ja reageerimist, viies läbi kliinilisi uuringuid, et kiirendada ravimite ja vaktsiinide väljatöötamist, tehes koostööd piiriüleste partneritega, teostades uuringuid, andmete kogumist ja võrdlevaid analüüse;

23. toetab seda, mida Euroopa Komisjon on juba teinud, et võimaldada liidul pakkuda rohkem hädavajalikku toetust, et leevendada liikmesriikide jõupingutusi praeguse COVID-19 kriisiga toimetulemisel;

24. leiab, et uue programmi „EL tervise heaks“ meetmete kavandamisel ja analüüsimisel on vaja arvesse võtta soolist aspekti;

25. on seisukohal, et uue programmi „EL tervise heaks“ raames tehtavad jõupingutused tuleb kavandada nii, et need aitaksid kaasa keskkonnaalaselt ja sotsiaalselt jätkusuutliku ühiskonna arengule;

26. kutsub liidu piirkondi ja teisi liidu osalejaid üles tegema koostööd, et tagada programmi „EL tervise heaks“ erinevate elementide ja Euroopa Komisjoni teatises „Lähituleviku tegevuskava, et tagada ELi tervishoiusüsteemi valmisolek COVID-19 puhanguteks“ loetletud meetmete parem rakendamine;

27. toonitab tungivat vajadust tugevdada liidu institutsioonide tervisealase sekkumise ja kriisijuhtimise suutlikkust, eelkõige kohalike ja piirkondlike tervishoiualaste sekkumisstruktuuride otsese osaluse kaudu;

28. on seisukohal, et riiklikud tervishoiusüsteemid peaksid muutuma tõhusamaks ja vastupidavamaks, stimuleerides haiguste ennetamise programmidesse investeerimist, toetades heade tavade vahetamist, edendades rahvusvahelist koostööd ning parandades tervishoiuteenuste kättesaadavust;

29. võtab arvesse, et programmi eesmärk on kõrvaldada pandeemia käigus ilmnenud puudujäägid ning et tervishoiupoliitika eest vastutavad peamiselt liikmesriigid, on Euroopa Liidul võimalik riiklikke meetmeid täiendada ja toetada ning konkreetsetes sektorites õigusakte vastu võtta;

30. rõhutab vajadust teha programmi „Euroopa horisont“ raames ELis koostööd vaktsiinide väljatöötamisel, tootmisel ja levitamisel;

31. rõhutab vajadust suurendada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamist tervishoiusüsteemide juhtimisse, samuti prioriteetide määratlemisse ja programmi rakendamisse, kuna neil on tervishoius, ennetamis- ja toetusmeetmetes keskne roll. Komitee märgib, et elanikkonna tervise parandamise süsteemi tõhusus alates ennetamisest kuni tervishoiu astmestamiseni sõltub sellest, kui hästi on see kohandatud iga piirkonna konkreetsetele rahvatervise andmetele.

Brüssel, 14. oktoober 2020

Euroopa Regioonide Komitee president

Apostolos TZITZIKOSTAS